

WWW.AKOEDU.IR

اولین و با کیفیت ترین

کلاسی های vip کنکور
آگادمی کنکور در ایران

جهت دریافت برنامه ی شخصی سازی شده یک **هفته ای**
رایگان کلیک کنید و یا به شماره ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴ **عدد ۱**
را ارسال کنید.

۷۰ سوال تشریحی روانشناسی یازدهم نیمسال اول

۱) فرض کنید در منزل چیزی را گم کرده‌اید. از خواهرتان می‌پرسید که فلان وسیله‌ی من را ندیدی؟ هنوز سؤال شما به پایان نرسیده است، بلافاصله می‌گویید: آهان، یادم آمد! می‌توانید بگویید چراى جای شیء گمشده به خاطرتان آمده است؟

۲) فرض کنید در آزمون تشریحی و چندگزینه‌ای یک درس شرکت کرده‌اید. بعد از خروج از جلسه امتحان، احتمال بازیابی پاسخ درست سوالات تشریحی بیشتر است یا چندگزینه‌ای؟ چرا؟ در این زمینه، پس از جست‌وجوی اینترنتی در قالب یک گزارش، به هم‌کلاسی‌هایتان توضیح دهید.

۳) ده جفت واژه بسازید که برخی واژگان، علاوه بر نشانه بیرونی، نشانه درونی هم داشته باشند. این آزمایش را برای خواهر، برادر یا دوست خود اجرا و نتایج آنرا یادداشت کنید. از انجام دادن این فعالیت چه چیزی را دریافتید؟

۴) ۱) کفش ورزشی شما که اغلب در ساعات ورزش از آن استفاده می‌کنید چند سوراخ دارد؟
۲) تعداد دفتر و کتاب‌هایی را که در سال تحصیلی فعلی از آنها استفاده می‌کنید، چه قدر است؟
۳) مانتوی مدرسه یا کت شما چند دکمه دارد؟

۵) با توجه به منحنی نمودار فراموشی بهترین زمان برای مرور اطلاعات چه وقتی است؟ به نظر شما شدت فراموشی در کدامیک از فواصل بعد از یادگیری بیشتر است؟

۶) به این دو مثال توجه کرده، سؤال را پاسخ دهید.
۱) فاطمه شب گذشته به تماشای سریال مورد علاقه‌اش پرداخت. وی، به دلیل خواب‌آلودگی، نتوانست دقیق آخر سریال را ببیند. صبح روز بعد وقایع اتفاق افتاده آن سریال را برای دوستش تعریف کرد. در انتهای صحبت‌هایش وقایعی از آن سریال را بازگو می‌کند که به دلیل خواب‌آلودگی ندیده بود. در این مثال چه خطایی رخ داده است؟
۲) علی همه ده بیت شعر حافظ در کتاب درسی را حفظ کرده است. هنگام یادآوری، بیت پنجم را نخوانده، اشعار را به پایان می‌رساند. در این مثال چه خطایی رخ داده است؟

۷) به نظر شما، با توجه به نمودار فراموشی، کدامیک از افراد زیر با فراموشی کم‌تری روبه‌رو خواهند شد؟ چرا؟
• حسین، کل روزهای هفته را به گونه‌ای برنامه‌ریزی می‌کند که صبح هر روز به یادگیری کتاب خاص و بعدازظهر آن به یادآوری مطالب صبح می‌پردازد.
• رضا، برخلاف حسین، برای آمادگی بیشتر، شیوه مطالعه خودش را به صورتی برنامه‌ریزی می‌کند که هر روز به یادگیری درسی خاص پردازد. به گونه‌ای که اگر در روز شنبه زبان انگلیسی می‌خواند، در شنبه هفته بعد به مرور آموخته‌های خودش در این درس می‌پردازد. با توجه به نمودار فراموشی، شیوه مطالعه رضا درست است یا خیر؟ چرا؟

۸) به نظر شما مهم‌ترین علل فراموشی چیست؟

۹ چرا مطالعه‌ی مراحل حافظه و انواع حافظه مهم است؟

- ۱۰ به پرسش‌های زیر توجه کنید و بگویید پاسخ به این پرسش‌ها به حافظه معنایی مربوط می‌شود یا رویدادی؟ چرا؟
- ۱) مهم‌ترین علل آلودگی ناشی از ریزگردها را توضیح دهید.
 - ۲) اصول دین شامل چه مواردی است؟
 - ۳) ساعت ۵ بعدازظهر دیروز کجا بودید؟
 - ۴) با توجه به زمان، حافظه به چند نوع تقسیم می‌شود؟
 - ۵) در عملیات فتح‌المبین چه مناطقی از کشور عزیز ما آزاد شد؟
 - ۶) نام محل اقامت امام خمینی (ره) در فرانسه چه بوده است؟

۱۱ عبارت زیر را بخوانید و بگویید حافظه کوتاه مدت با حافظه کاری چه فرقی دارد؟
از آنجا که شکل‌گیری حافظه کاری، علاوه بر اثرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست، بنابراین ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازیابی اطلاعات، برخلاف حافظه کوتاه مدت، می‌تواند بیش‌تر باشد؛ چرا؟

۱۲ به گروه‌های دو نفره تقسیم شوید. یکی از شما کتاب را بسته و این بیست لغت را برای دوستان بخوانید: کاغذ، اتومبیل، سنگ، چمن، میخ، رایانه، مداد، کت، میدان، دریا، ماکارونی، هواپیما، زکات، مسابقه، یخ، والیبال، فردوسی، پول، روزه و ماهی. سپس از دوستان بخواهید بعد از بیان کامل لغات، هرچه در ذهن دارد را برای شما بازگو کند. از دیگر هم‌کلاسی‌هایتان هم بپرسید چند لغت را توانستند به یاد بیاورند؟

۱۳ معلم دینی از بچه‌ها خواسته بود که آیه الکرسی را برای جلسه بعد حفظ کنند. مریم در جلسه بعد آماده پاسخ‌گویی بود. با وجود تسلط و آمادگی قبلی، زمانی که آیه اول را خواند، در به یاد آوردن اول آیه دوم، دچار مشکل شد. به محض شنیدن اولین کلمه آیه دوم به راحتی بقیه آیه را قرائت کرد. به نظر شما مریم در کدام یک از سه مرحله حافظه (رمزگردانی، اندوزش، بازیابی) دچار مشکل شده است؟ چرا؟

۱۴ سعی کنید قدیمی‌ترین خاطره‌ای را که در حافظه خود دارید برای دوستانتان نقل کنید. ضمن نقل آن خاطره قدیمی، زمان آنرا هم بنویسید. به نظر شما قدیمی‌ترین خاطره به چه سنی برمی‌گردد؟ سنی را که شما بیان کردید با سن‌های بیان شده از سوی هم‌کلاسی‌ها مقایسه کنید. میانگین به یاد آوردن خاطره به چه سنی برمی‌گردد؟

۱۵ در مثال زیر، علی از کدام رمزگردانی استفاده کرده است؟ چرا؟
علی هنگام برگشت به منزل بسیار گرسنه بود. به تابلوی تهیه غذای سر کوچه نگاه کرد و شماره‌ی تلفن را در ذهن خود مرور کرد. سپس هنگامی که به خانه رسید بلافاصله گوشی تلفن را برداشت و برای ناهار خود غذا سفارش داد.

۱۶ با توجه به مثال‌های زیر، نوع رمزگردانی هریک را مشخص کنید.

- ۱) چشم‌های خود را ببندید. دبیرتان یک عدد هشت رقمی را برای شما می‌خواند و از شما می‌خواهد بعد از شنیدن عدد، آنرا به همان ترتیبی که خوانده شده بازگو کنید. رمزگذاری خود را برای یادآوری این شماره بیان کنید.
- ۲) معلم، شماره تلفنی را بر روی تابلو نوشته و بلافاصله پاک می‌کند و از دانش‌آموزان می‌خواهد که شماره موردنظر را بیان کنند.
- ۳) معلم شماره دیگری را برای بچه‌ها خوانده و آنرا روی تابلو یادداشت می‌کند. دانش‌آموزان با نگاه به اعداد سعی می‌کنند آنرا به راحتی به یاد بیاورند. یکی از دانش‌آموزان درمی‌یابد که اعداد شماره تلفن را می‌تواند به دو مجموعه چهارتایی که مربوط به دو واقعه تاریخی مهم است و از قبل آنرا به خوبی یاد گرفته تبدیل کند.
کدام یک از این سه پایدارتر است؟ چرا؟

- ۱۷ بسیاری از افراد در فضای مجازی، خود را با عکس نیم‌رخشان (پروفایلشان) به دیگران معرفی می‌کنند. به نظر شما کدام شکل زیر موفق‌تر است؟ چرا؟
(۱) تصویری تمام قد و کامل از خود؛
(۲) تصویری از نمای بسیار نزدیک یا نیمی از صورت خود.
- ۱۸ با جست‌وجو در اینترنت چند نمونه از خطاهای ادراکی را جمع‌آوری کرده در کلاس ارائه کنید.
- ۱۹ به نظر شما بین خطای ادراکی و توهم چه تفاوتی وجود دارد؟
- ۲۰ آیا می‌توانید حدس بزنید چرا رنگ تابلوهای «ورود ممنوع» قرمز است؟ اگر سبز می‌بود بر میزان توجه رانندگان چه تأثیری می‌داشت؟ حاصل بررسی‌تان را به دیگر دانش‌آموزان ارائه دهید. درباره «اثر استروپ» جست‌وجو کنید. حاصل تحقیقتان را در قالب یک گزارش به دیگر هم‌کلاسی‌ها ارائه دهید.
- ۲۱ اگر تمایل داشتید هم‌زمان با تماشای یک برنامه مستند علمی درس خاصی را مرور کنید کدام کتاب درسی را انتخاب می‌کردید؟ چرا؟
- ۲۲ یافتن یک خودرو در یک پارکینگ خلوت راحت‌تر است یا شلوغ؟ یافتن خودرو با رنگ کمیاب چگونه؟ در این دو مثال کدام یک از دو عامل مؤثر (تعداد عوامل انحرافی و ویژگی منحصر به فرد آن هدف) رخ داده است؟ شما هم سعی کنید مثال‌هایی از این دست بیابید.
- ۲۳ آیا دانش‌آموزان دوره‌های مختلف، به زنگ تفریح یکسانی نیاز دارند؟ چرا؟
- ۲۴ چرا بین دو کلاس آموزشی زنگ تفریح برای دانش‌آموزان در نظر گرفته می‌شود؟
- ۲۵ هنگام عبور از خروجی‌های بازرسی فرودگاه‌ها، مأموران، همه وسایل، حتی کمر بند را هم بازرسی می‌کنند. به نظر شما در این ردیابی، هشدار کاذب وجود دارد یا از دست دادن؟ اگر قرار باشد دو درس با اهمیت متفاوت را مطالعه کنید در کدام درس باید پدیده هشدار کاذب باشد؟ چرا؟
- ۲۶ اگر بخواهید مطالب این درس را برای آزمون به دقت مطالعه کنید، کدام شیوه‌ی مطالعه را انتخاب می‌کنید؟ چرا؟
- مطالعه کل مطالب درس در یک حالت ثابت و بدون وقفه؛
 - مطالعه بخشی از درس و سپس قدم زدن، استراحت و خوردن میان وعده و پس از استراحت کوتاه، ادامه مطالعه.
- ۲۷ تماشاگران برای مشاهده مسابقه فوتبال به استادیوم می‌روند. دور تا دور زمین فوتبال پر از تابلوهای تبلیغاتی است. هیچ‌یک از تماشاگران به قصد دیدن آن پیام‌های تبلیغاتی به استادیوم نمی‌آیند. ولی این تصاویر، زمینه ذهنی آن‌ها را برای خریدهای بعدی آماده می‌کند. این مثال، نمونه‌ای از آماده‌سازی است. یک مورد مانند این مثال بیابید و به صورت گروهی آن‌را تجزیه و تحلیل کنید.
- ۲۸ آیا دقت کرده‌اید که چرا در بیمارستان‌ها، فرودگاه‌ها و ... قبل از اعلام خبری موسیقی یا صدایی نواخته می‌شود و سپس اصل پیام گفته می‌شود؟

- ۲۹ به نظر شما یک دندان‌پزشک، در گفت‌وگو با دیگران، به کدام یک از اعضای بدن بیش‌تر توجه می‌کند؟ چرا؟ می‌توانید صاحبان مشاغل دیگری را پیدا کنید که این‌گونه هستند؟
- ۳۰ قبل از شروع کلاس، برای یادگیری بهتر، تصمیم می‌گیرید سخنان دبیر محترمان را به دقت گوش دهید. در دقایق نخست تصمیم شما عملی می‌شود، اما بعد از چند دقیقه حواستان به موضوع‌های دیگر معطوف می‌شود. در این مثال، توجه شما دچار مشکل شده یا تمرکزتان؟ توضیح دهید.
- ۳۱ نوشته‌ای را به سه شیوه مطالعه کنید:
 (۱) جملات را با چشم بخوانید و تعقیب کنید.
 (۲) علاوه بر تعقیب چشمی، مطالب را به گونه‌ای بخوانید که گوش‌تان هم بشنود.
 (۳) علاوه بر تعقیب چشمی و بلندخوانی، اگر یادداشت‌برداری نیز بکنید، نتایج چگونه خواهد بود؟ کدام یک از شیوه‌ها مؤثرتر است؟ چرا؟
- ۳۲ با کمک اینترنت، مفهوم «جبران حسی» را جست‌وجو کنید. با رعایت مطالبی که درباره روش علمی می‌دانید، دریافت خود را درباره این موضوع بنویسید.
- ۳۳ محمد، حسن و جواد در حال مطالعه مطالب درسی هستند. حمید از دور با صدای بلند می‌گوید: «بچه‌ها چه کار می‌کنید؟» دو نفر سرشان را بالا آورده نگاه می‌کنند. یکی اصلاً سر خود را بالا نمی‌آورد. در این مثال صدای حمید به گوش هر سه رسید (احساس)، اما دو نفر سرشان را بالا آوردند (توجه). در بین این دو نفر که سرشان را بالا آوردند یک نفر (محمد) گفت: «چه قدر داد می‌زنی!» (ادراک). این مثال را در مورد موضوع بویایی و سوختن یک غذا یا پختن یک کیک خوشمزه به کار ببرید (اسم سه نفر که این بو را در فاصله‌ای مناسب استشمام می‌کنند، بنویسید).
- ۳۴ سه حس از پنج حس خود را از تحریک‌های بیرونی محروم کنید (صدا، نور، بو) تا چه زمانی قادر به تحمل وضعیت ایجاد شده بودید؟
 حالات محرومیت حسی خود را از صدا، نور و بو گزارش کنید. احساس عاطفی خود را گزارش کنید.
- ۳۵ همین حالا مطالعه این صفحه را متوقف کنید! چه صداهایی از محیط پیرامون را می‌شنوید که هنگام مطالعه، به آن توجه نداشتید؟ آن صداها را بنویسید.
- ۳۶ در مورد رویاپردازی‌هایی که تاکنون داشته‌اید برای هم‌کلاسی‌های خود در کلاس توضیح دهید و بگویید رویاپردازی چه تأثیر مثبت یا منفی بر زندگی شما داشته است؟
- ۳۷ به دو مثال زیر توجه کنید.
 • پزشکی که می‌داند سیگار کشیدن برای سلامت بدن مضر است، ولی سیگار می‌کشد.
 • شخصی که می‌داند مسواک زدن موجب سلامتی و حفظ دندان‌ها می‌شود، ولی در مسواک زدن سهل‌انگاری می‌کند.
 به نظر شما اشکال کار در کجاست؟ شناخت یا باور؟ چرا؟

۳۸ به نظر شما تلاش برای هویت‌یابی در بین نوجوانان نسل گذشته با نسل امروز چه تفاوتی کرده است؟ عوامل شکل‌گیری هویت‌یابی در هر دو نسل چه بوده است؟ شما در تلاش برای هویت‌یابی تحت تأثیر کدام یک از عوامل زیر بوده‌اید؟

- ۱- والدین ۴- ۷-
- ۲- همسالان ۵- ۸-
- ۳- مذهب ۶- ۹-

شما هویت خود را مثبت می‌دانید یا منفی؟ چرا؟

۳۹ به نظر شما مهارت‌های شناخت، ارزیابی و کنترل هیجان چه نوع مهارت‌هایی هستند؟ تاکنون در این زمینه تجربه‌ای داشته‌اید؟

۴۰ به دو مثال زیر توجه کنید.

- بهنام، برای هدایت هیجان‌هایش، تصمیم می‌گیرد هفته‌ای سه روز به صورت فشرده تمرین‌های ورزشی انجام بدهد.
- پوریا مدتی است تصور می‌کند بسیار پرنرژی است. او، برای نمایش توان خویش هر روز به همراه برخی از دوستان، در معابر شهری، مزاحم راننده‌ها می‌شود و از این کار احساس لذت می‌کند.

هر دو مثال، محصول هیجان است، اما یک رفتار، مثبت و سازنده و دیگری مخرب و آزاردهنده است. شما چه رفتار مثبت و منفی دیگری در استفاده از هیجانات را می‌شناسید؟ از هر مورد یکی را توضیح دهید.

۴۱ آیا شما غیر از موارد زیر، خصوصیات شناختی و تفکر دیگری، در شروع نوجوانی و هم‌اکنون در خود احساس می‌کنید؟ توضیح دهید.

جدول ۲-۳- پیامدهای تغییرات شناختی نوجوانان و توصیه پیشنهادی

پیامد تغییرات شناختی	توصیه
حساسیت نسبت به انتقاد دیگران	بهتر است در حضور دیگران از نوجوانان عیب‌جویی نشود.
احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز	باید ویژگی‌های منحصر به فرد نوجوانان را پذیرفت تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل‌تری ایجاد شود.
آرمان‌گرایی و عیب‌جویی	باید به نوجوانان کمک کرد تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.
مشکل در تصمیم‌گیری روزمره	به جای نوجوانان تصمیم‌گیری نشود. تصمیم‌گیری کارآمد، الگوی تصمیم‌گیری نوجوانان باشد.

۴۲ شما دانش‌آموزان، به لحاظ سن، در دوره نوجوانی قرار دارید. در این دوره تغییرات متعددی را در خود مشاهده کرده‌اید.

حسن: احساس غرور کردم.

حسین: فکر کردم آدم دیگری شده‌ام.

علی: احساس خجالت می‌کنم؛ هیکلم بی‌قواره بزرگ شده است.

شما هم، مانند مثال‌های فوق، تغییرات جسمانی و احساسات خودتان را بنویسید.

۴۳ آیا شما این احساس را تجربه کرده‌اید که به طور ناگهانی تغییراتی در شما رخ دهد؟ در چه سنی؟

۴۴ به دو مثال زیر توجه کنید.

• مینا ۶ ساله است. به سراغ قفسه‌های بالایی آشپزخانه می‌رود بدون اجازه مادر مقداری شکلات برمی‌دارد. هنگام پایین آوردن دستش، یک فنجان می‌شکند.

• برادر دوقلوی مینا برای کمک به مادرش ناگهان دستش به سینی فنجان‌ها می‌خورد و سه فنجان را می‌شکند. عمل کدامیک از این‌ها اخلاقی نیست؟ این دو مثال را برای دو کودک ۵-۶ ساله تعریف و پاسخ را یادداشت کنید و به کلاس ارائه دهید.

۴۵ به این مثال توجه کنید: مریم ۵ ساله است. مادرش یک کیک خوشمزه برای او و برادرش پخته و آنرا در یخچال قرار داده است. مریم، علاوه بر سهم خودش، سهم برادرش را هم می‌خورد، آیا کار مریم اخلاقی است؟ چرا؟

۴۶ به این تصاویر نگاه کنید. چه تفاوتی در رفتار کودکان می‌بینید؟ به نظرتان کدامیک رشد اجتماعی بیشتری دارند؟ چرا؟

۴۷ حیوانات هم مانند انسان‌ها هیجان‌های خود را بروز می‌دهند. به نظر شما در کدامیک از هیجان‌ها (ساده و مرکب) انسان با حیوان مشترک است؟ چرا؟

۴۸ عوامل محیطی در تسلط کودکان بر لغات تأثیر به‌سزایی دارد. یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی، اسباب‌بازی است. به نظر شما چه عوامل محیطی دیگری در رشد زبانی دوره کودکی مؤثر است؟

چرا کودکان تحت تأثیر ویژگی ظاهری اشیا قرار می‌گیرند؟

تصویر کنید می‌خواهیم $\frac{1}{4}$ لیتر شیر را در دو لیوان با حجم مساوی بریزیم. یکی از لیوان‌ها بلند و باریک و دیگری پهن و کوتاه. شیر را به مقدار مساوی در هر دو لیوان می‌ریزیم و مقابل کودک ۴ یا ۵ ساله قرار می‌دهیم و از او می‌خواهیم یکی را انتخاب کند. به نظر شما کدام لیوان را ترجیح می‌دهد؟ چرا؟ این آزمایش را در طول هفته با بچه‌های کوچک‌تر انجام دهید و مشاهدات خود را در کلاس مطرح نمایید.

با توجه به آشنایی شما با انواع پردازش (مفهومی، ادراکی) چرا کودکان قبل از دبستان، هدایای بزرگ کم‌ارزش را بر هدایای کوچک پرارزش ترجیح می‌دهند؟

آیا تاکنون درباره آثار مخرب عوامل شیمیایی بر جنین در جنگ‌های مختلف شنیده‌اید؟ با مراجعه به منابع اطلاعاتی (مجلات و شبکه‌های مجازی) یک تصویر مربوط به این موضوع و توضیح آن را با خود به کلاس بیاورید و درباره آن بحث کنید.

شما تا کنون حدود ۱۷ سال از زندگی خود را پشت سر گذاشته‌اید. سعی کنید سال‌های طی شده را به مراحل مختلف تقسیم کنید. ملاک تقسیم‌بندی شما چیست؟ تفاوت عمده مرحله کنونی شما با مرحله‌ای که دانش‌آموز سال اول ابتدایی بودید چیست؟ ملاک تقسیم‌بندی خود را با دیگر دوستان مقایسه کنید. برای تکمیل اطلاعات خود می‌توانید به منابع مختلف علمی مراجعه و مراحل خود را اصلاح کنید.

۱- در یک خانواده پرجمعیت و خانواده تک‌فرزند همه کودکان در سن یکسانی شروع به صحبت می‌کنند، اما در خانواده پرجمعیت، کودک لغات بیش‌تری می‌آموزد، به نظر شما علت این تفاوت چیست؟
۲- کدام یک از عوامل وراثتی یا محیطی باعث ایجاد تفاوت شده است؟

با توجه به اشعار زیر مشخص کنید کدام یک به عامل وراثتی و کدام به عامل محیطی اشاره دارد:

- زینهار از قرین بد زینهار / و قنارینا عذاب النار
- پرتو نیکان نگیرد هر که بنیادش بد است / تربیت ناهل را چون گردکان بر گنبد است.
- عاقب گرگ‌زاده گرگ شود / گر چه با آدمی بزرگ شود
- با سیه‌دل چه سود گفتن وعظا / نرود میخ آهنین در سنگ
- پسر نوح با بدان بنشست / خاندان نبوتش گم شد
- سگ اصحاب کهف روزی چند / پی نیکان گرفت و مردم شد
- گلی خوشبوی در حمام روزی / رسید از دست محبوبی به دستم
- بدو گفتم که مشکي یا عبیری / که از بوی دلاویز تو مستم
- بگفتا من گلی ناچیز بودم / ولیکن مدتی با گل نشستم
- کمال همنشین در من اثر کرد / وگرنه من همان خاکم که هستم

در چه سنی دوچرخه‌سواری را یاد گرفتید؟ آیا این مهارت در نتیجه تغییرات رشدی حاصل شده است، یا با تمرین و آموزش مکرر؟

با استفاده از اینترنت و با کمک دبیر درباره یکی از مفاهیم روان‌شناسی (مثلاً حل مسئله یا سبک‌های تصمیم‌گیری) یک آزمون پیدا کنید.

۵۷ با کمک یک دوربین ساده، واکنش‌های هیجانی تماشاگران مسابقه ورزشی دو تیم پرترفدار را ثبت کنید. بعد از ثبت دقیق آن‌ها سعی کنید نحوه ابراز هیجان‌ها و واکنش‌های عاطفی آن‌ها را تحلیل نمایید. از نحوه‌ی واکنش‌های هیجانی تماشاچیان چند اصل اساسی را استنباط کنید.

۵۸ همه اعضای بدن مفید و مهم هستند، اما سیستم مغزی اهمیت مضاعفی دارد. چرا آن‌گونه که مواظب اندام‌های دیگر بدن هم‌چون مو و ناخن هستیم، به فکر مواظبت از مغز نیستیم؟ با راهنمایی دبیر محترمتان آمار تصادفات رانندگی و افرادی که به دلیل تصادف سر آن‌ها آسیب دیده است را استخراج کنید. سعی کنید برای کاهش این آسیب‌ها اقدام‌های پیشگیرانه‌ای ارائه دهید.

۵۹ با استفاده از اینترنت، با کلیدواژه «پرتولیدترین محققان علوم انسانی کشور» را جستجو کنید و فعالیت‌های علمی آن‌ها را مورد توجه قرار دهید، چه تعدادی از این محققان در حوزه روان‌شناسی فعالیت داشته‌اند؟

۶۰ موقعیت زیر را مطالعه و نوع پردازش آن را مشخص کنید.
سارا ۵ ساله و سپیده ۱۷ ساله با هم خواهند و به همراه مادرشان برای خرید لباس به فروشگاه رفته‌اند. سارا با دیدن لباس قرمزی بر خرید آن اصرار دارد. بر خلاف سارا، سپید لباس را از نظر نرمی، کیفیت، دوام و قیمت بررسی می‌کند و سپس تصمیم به خرید می‌گیرد. کدام تصمیم‌گیری کارآمدتر است؟ چرا؟

۶۱ با توجه به مراحل شکل‌گیری شناخت، تفکر به چه چیزی نیاز دارد؟ آیا فردی که حافظه قوی دارد، متفکر است؟

۶۲ به مثال‌های زیر توجه کنید و بگویید کدام‌یک از آن‌ها به صورت مستقیم (رفتار) و غیرمستقیم (شناخت) قابل مشاهده است:

- حسین با دیدن دوستش به سمت او می‌رود.
- فاطمه، با نگاه به آینده، به رشته تحصیلی دانشگاهی‌اش می‌اندیشد.
- کودکان حرکت مادران را با چشم ردیابی می‌کنند.
- تصاویر زیبای معابر شهری، احساس خوشایندی به شهروندان می‌دهد.

۶۳ سعی کنید، با کمک دوستان خودتان، همانند مثال زیر مسئله‌ای را طرح و با استفاده از روش علمی، بهترین پاسخ (فرضیه) به آن مسئله را بررسی کنید. مثال:

- مهم‌ترین علت افزایش دمای کره زمین چیست؟ (مسئله)
گازهای گلخانه‌ای باعث افزایش دمای کره زمین شده است. (فرضیه)
- (مسئله)
 - (فرضیه)

۶۴ مریم در یکی از کتاب‌های درسی با این مفهوم مهم مواجه شده است که «جهان دارای نظم است». او برای فهم این جمله مدتی است یکی از کتاب‌های شگفت‌انگیز درباره کهکشان‌ها و منظومه شمسی را مطالعه می‌کند. بعد از مطالعه به این نتیجه رسیده است که امکان ندارد اجزای منظومه شمسی بدون قاعده در فضا قرار گیرند. مریم با استفاده از کدام‌یک از منابع شناخت به دانش جدید رسیده است؟

۶۵ چرا پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های روان‌شناختی دشوارتر از مفاهیم فیزیکی است؟

۶۶ در گروه‌های دو نفره به این دو جمله توجه کنید و بگویید کدام، توصیف و کدام تبیین است؟ چرا؟
 (۱) حافظه یعنی قدرت یادآوری و بازشناسی خاطرات گذشته.
 (۲) تکرار به موقع خاطرات موجب تحکیم حافظه می‌شود.

۶۷ به نظر شما بین مسئله، فرضیه، قانون و نظریه علمی چه ارتباطی وجود دارد؟ به صورت گروهی بحث کنید و نتیجه را به کلاس گزارش دهید.

۶۸ با تأمل و اندیشه در رفتار خود و دیگران، با کمک دوستانتان به چند نمونه از باورهای غیرعلمی اشاره کنید؛ مانند:
 • عدد ۱۳ نحس است.
 • افراد با گوش بزرگ‌تر هوش بالاتری دارند.
 • مصرف یک بار مواد، اعتیاد نمی‌آورد.

۶۹ فرض کنید در یک همایش علمی، هزار نفر از باتجربه‌ترین جراحان مغز و اعصاب دنیا، قصد گزینش ده نفر از بهترین جراحان را دارند. در این همایش هریک از آنها تجربه و دانش خود را به دیگر همکاران عرضه می‌کند. در نهایت، بعد از مباحثه و مناظره فراوان، ده نفر برتر انتخاب می‌شوند. به نظر شما اگر دلایل موفقیت این ده نفر را از آنها بپرسیم به چه میزان فقط به دانش پزشکی خودشان اشاره می‌کنند؟ آیا برتری و پیشرفت آنها فقط به دانش تخصصی‌شان مربوط است؟ پاسخ‌های خود را با پاسخ دیگر همکلاسی‌ها مقایسه کنید.

۷۰ درباره‌ی علم روان‌شناسی چه سؤالاتی در ذهن شما مطرح است؟ چند نمونه از این سؤالات را ذکر کنید.

- ۱ هم‌زمان به خاطر آوردن صحنه‌های مربوط به خواهرمان خاطرات مرتبط با وسیله گم شده یادآوری شده و به حافظه یاری رسیده است (طبق اصل مجاورت)
- ۲ تشریحی - چون به صورت یادآوری و با نشانه‌های بیش‌تری فراگرفته‌ایم.
- ۳ اگر بین اطلاعات رمزگردانی و ذخیره شده علاوه بر نشانه‌های بیرونی نشانه‌های درونی هم وجود داشته باشد بازیابی آن‌ها از حافظه با مشکلات کم‌تری روبه‌رو خواهد بود و فراخوانی آن اطلاعات آسان‌تر خواهد بود.
- ۴ پاسخ به عهده دانش‌آموز
- ۵ بیش‌ترین میزان فراموشی در همان چند ساعت بعد از یادگیری از یاد می‌رود پس بهترین زمان مرور چند ساعت نخست بعد از یادگیری است یعنی مرور اول بعد از مطالعه و مرور دوم یک روز بعد اتفاق بی‌افتد.
- ۶ (۱) خطای اضافه کردن
(۲) خطای حذف کردن
- ۷ براساس نمودار فراموشی بعد از ۴۸ ساعت مطالب موجود در حافظه به تدریج فراموش می‌شوند بنابراین حسین نسبت به رضا فراموشی کم‌تری خواهد داشت و روش مطالعه او بهتر است.
- ۸ گذشت زمان - رمزگردانی اشتباه - تداخل اطلاعات - مشکلات مربوط به بازیابی
- ۹ آشنایی با انواع حافظه و ظرفیت آن‌ها و مدت زمان و نحوه بازیابی اطلاعات موجب می‌شود تا اطلاعاتی را که برایمان اهمیت بیش‌تری دارد بهتر در حافظه ذخیره کنیم و نشانه‌های بیش‌تری برای بازیابی آن‌ها در نظر بگیریم.
- ۱۰ (۱) معنایی
(۲) معنایی
(۳) رویدادی
(۴) معنایی
(۵) رویدادی
(۶) رویدادی
- حافظه معنایی دانش عمومی را دربرمی‌گیرد اما حافظه رویدادی مربوط به رویداد در یک زمان یا مکان خاص می‌باشد.
- ۱۱ حافظه کوتاه مدت فقط نگه‌داری اطلاعات را برعهده دارد اما اگر بتوانید با آن اطلاعات کار کرده و در کوتاه مدت آن‌ها را پردازش کنیم یعنی حافظه کاری و فعال را فعال کرده‌ایم. هرچه میزان اطلاعات در حافظه کاری بیش‌تر شود زمان بازیابی نیز بیش‌تر می‌شود.
- ۱۲ گنجایش حافظه کوتاه مدت بین ۵-۹ کلمه می‌باشد بنابراین هر فردی بین ۵-۹ کلمه را به خاطر می‌آورد.
- ۱۳ در مرحله بازیابی دچار مشکل شده است زیرا بازیابی اطلاعات به نشانه‌هایی از آن اطلاعات وابسته است.

- ۱۴ با توجه به این که قبل از سه سالگی خاطرات شکل نمی‌گیرد و علت آن عدم رشد مغز می‌باشد اغلب خاطرات که بیان شد مربوط به سن ۴ تا ۵ سالگی به بعد بود.
- ۱۵ انگیزه و هدف علی که همان گرسنه بودن و امید غذا خوردن بود به او کمک کرد که شماره تلفن را به ذهن سپرده و در طول راه آنقدر آن را مرور کرد که به حافظه بلندمدت منتقل شده و به راحتی قابل یادآوری بود.
- ۱۶ رمزگردانی شماره ۳ پایدارتر است زیرا دانش آموز با تبدیل شماره تلفن به دو مجموعه و پیوند آن با دو واقعه تاریخی، اعداد شماره تلفن را با یک واقعه همراه کرده است و یادآوری آن بسیار آسان‌تر است.
- ۱۷ با توجه به مکتب گشتالت تصویر نمای نزدیک و نیم‌رخ چون درک جامع ایجاد نمی‌کند موفقیت کم‌تری دارد.
- ۱۸ فضای بسته و باز از دو فضای هندسی با دوسطح مساوی مثلاً دو مربع، آنکه ضلعش باز باشد بزرگتر نشان می‌دهد.
-
- اگر طول دو پاره‌خط عمودی و افقی کاملاً مساوی باشد، خط عمودی بزرگتر و بلندتر از خط افقی به نظر می‌رسد و هر اندازه خط مایل به خط افقی نزدیکتر باشد، بیشتر از اندازه واقعی خود به نظر می‌رسد.
-
- ۱۹ خطای ادراکی و توهم اختلافات اساسی دارند زیرا همه ما دچار خطای ادراکی می‌شویم در صورتی که توهم برای اشخاص عادی به ندرت دست می‌دهد و معمولاً کسانی که اختلال روانی دارند یا کسانی که تحت تأثیر مواد مخدر هستند، دچار آن می‌شوند. در خطای ادراکی همیشه محرک خارجی وجود دارد ولی در توهم نه.
- ۲۰ براساس اثر استروپ زمانی که اسم یک رنگ مانند قرمز با رنگ دیگری مثلاً آبی چاپ شود بیان رنگ کلمه در مقایسه با زمانی که رنگ جوهر و کلمه یکی باشد، زمان بیشتری به خود اختصاص داده و با احتمال خطای بیشتری مواجه خواهد بود.
- ۲۱ کتاب ادبیات را - زیرا مطالب ارائه شده در مستند علمی بسیار متفاوت با درس ادبیات است و این مسئله موجب برانگیختگی ذهنی می‌شود.
- ۲۲ در پارکینگ خلوت پیدا کردن خودرو راحت‌تر است. یافتن یک خودرو با رنگ متفاوت نیز در بین سایر خودروها راحت‌تر است. در مثال اول عامل اثر اندازه نمایش و در مثال دوم عامل اثر خصیصه رخ داده است.
- مثال دیگر: پیدا کردن یک گل سر با رنگ متفاوت میان گل‌های سر دیگر (اثر ضمیمه) و پیدا کردن یک کودک در مهدکودک
- ۲۳ با توجه به رشد و علاقه‌های متفاوت در سنین مختلف و موقعیت اجتماعی دانش‌آموزان در دوره‌های مختلف، زنگ تفریح باید متناسب با این تفاوت‌ها ارائه شود.
- ۲۴ زنگ تفریح مدرسه روش مفیدی برای خارج شدن از یکنواختی کلاس درس و در نتیجه ایجاد تمرکز برای درس بعدی است.

- ۲۵ در بازرسی فرودگاه به دنبال ردیابی علامت غایب هستیم بنابراین هشدار کاذب وجود دارد مطالعه درسی که با اهمیت تر است باید با پدیده هشدار کاذب همراه باشد. زیرا در این هنگام باید مراقب مواردی که توجه را کاهش می دهد باشیم.
- ۲۶ روش دوم را انتخاب می کنیم در روش دوم دچار خوگیری، یک نواختی و ثبات نسبی نشده و تمرکز بهتری خواهیم داشت.
- ۲۷ به قصد تماشای سریال مورد علاقه خود تلویزیون را تماشا می کنیم اما در حین پخش سریال مورد نظر ما به دفعات آگهی پخش می شود با این که برای دیدن آگهی سراغ تلویزیون نیامده ایم آگهی های پخش شده ما را آماده خرید آن وسایل در هنگام دیدن آن ها در فروشگاه ها می نمایم.
- ۲۸ به این پدیده آماده سازی می گویند که زمانی اتفاق می افتد که شناخت محرک معینی (اصل پیام) تحت تاثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می گیرد (موسیقی).
- ۲۹ یک دندان پزشک پیش تر به دندان های افراد دقت می کند همان طور که یک طراح لباس و یک متخصص پوست به ترتیب به طرز لباس پوشیدن و پوست افراد توجه می کنند آنچه توجه این افراد را به محرک های مرتبط با حرفه خود سوق می دهد اطلاعات موجود در حافظه هریک از آنان بوده است افراد دیگری مانند پلیس راهنمایی و رانندگی و مراقب امتحان به محرک های مورد نظر خود توجه می کنند.
- ۳۰ تمرکز دچار مشکل می شود استمرار توجه در مدت لازم تمرکز نامیده می شود با تغییر جهت یافتن توجه، تمرکز، فرد بر روی محرک خاص کاهش خواهد یافت.
- ۳۱ مطالعه به شیوه سوم مؤثرتر بوده و با یادآوری بهتری همراه می باشد زیرا حواس بیش تری را به کار می بریم.
- ۳۲ بنابر نظریه جبران حسی اگر یکی از گذرگاه هایی که حسی را دریافت می کنند (مثلاً چشم برای بینایی) قطع شود به زور خودکار سایر حس ها قوی تر می شوند.
- ۳۳ فاطمه و مریم با پدرشان وارد آشپزخانه می شوند. بوی کیک داخل فر به مشام هر سه می رسد (احساس) اما فاطمه و پدرش شروع به بو کشیدن می کنند (توجه). در این بین پدر می گوید: به به چه بوی کیک (ادراک).
- ۳۴ در این آزمایش بیش از نیم ساعت نمی توانیم دوام بیاوریم زیرا دچار اضطراب و بی قراری می شویم و عجله داریم هر چه زودتر به شرایط عادی برگردیم.
- ۳۵ صدای تلویزیون - صدای گفتگوی افراد خانواده - صداهایی که از بیرون به داخل خانه نفوذ می کنند.
- ۳۶ زندگی را غیر واقعی و غیر حقیقی می کند.
- ۳۷ در باور اشکال دارند زیرا با وجود آگاهی از انجام آن خودداری می کنند.
- ۳۸ ۴- کتاب ۵- رسانه ها ۶- شبکه های مجازی
- نوجوانان امروز تحت تاثیر جهان الکترونیکی و شبکه های مجازی به صورت گسترده قرار گرفته و ارتباط زیادی با کل جهان دارند و بیشتر هویت آنان تحت تاثیر ارزشهای جهانی است تا وطنی و داخلی. (پاسخ به عهده دانش آموز است.)
- ۳۹ مهارت های خود آگاهی و شناخت ویژگی های جسمانی، شناختی، هیجانی و اجتماعی می باشند.
- ۴۰ مثبت: آموزش ریاضی برای کنترل هیجانات معلم
منفی: سروصدا در کلاس و اختلال در تدریس معلم
- ۴۱ تفکر درباره خود و در تغییر در محتوای تفکر

- ۴۲ احساس می‌کنم بزرگ شده‌ام و از دوره‌ی کودکی خیلی فاصله گرفته‌ام.
- ۴۳ همه ما در دوره‌ای به طور ناگهانی تغییرات زیادی را تجربه کرده‌ایم و در بسیاری از حیطه‌های جسمانی و روانی مثل توانمندی‌های عقلانی، هیجانی، اجتماعی متفاوت شده‌ایم - این دوره همان دوره نوجوانی ۱۲-۲۰ سالگی را شامل می‌شود.
- ۴۴ مینا و برادرش عمل خیراخلاقی انجام نداده‌اند. بچه‌های ۵-۶ ساله به دلیل نوع استدلال خود رفتار مینا را به دلیل عدم اطلاع مادر غیراخلاقی می‌دانند.
- ۴۵ خیر - کودک در فرایند رشد اخلاقی تصویری از کار خوب و بد ندارد اگر چه کار مریم غیراخلاقی است اما مسئول رفتار خود نیست و عنصر اخلاقی به حساب نمی‌آید برای تبدیل شدن به عنصر اخلاقی باید یک فرایند تدریجی و پیچیده طی شود.
- ۴۶ در تصویر بالا کودک به تنهایی بازی می‌کند اما در تصویر پایین کودکان به صورت گروهی بازی می‌کنند. کودکی که گروهی بازی می‌کند رشد اجتماعی بهتر خواهد داشت.
- ۴۷ هیجانات در حیوانات در مقایسه با انسان ساده‌تر می‌باشد چون یکی از عواملی که باعث پیچیدگی و تغییر هیجانات می‌شود رشد شناخت از جمله آگاهی می‌باشد. ترس، خشم و محبت هیجان‌گریزی هستند البته رفتارگریان معتقدند هیچ هیجانی‌گریزی نیست.
- ۴۸ رسانه‌ها - محیط خانوادگی - دوزبانگی - وضعیت اجتماعی و اقتصادی - محرکات گفتاری در محیط
- ۴۹ کودک در رشد شناختی تحت تأثیر ویژگی‌های ظاهری اشیا قرار می‌گیرد، بنابراین لیوان بلند و باریک را انتخاب می‌کند که به نظرش بزرگتر است.
- ۵۰ کودکان ۴-۵ ساله به مفهوم پایداری حجم نرسیده‌اند بنابراین به تصور این‌که کادو بزرگ‌تر با ارزش‌تر و بیش‌تر می‌باشد آنرا انتخاب می‌کنند.
- ۵۱ شکاف کام و لب - ناهنجاری‌های اندام‌ها - ناهنجاری‌های قلب و عروق - عقب‌ماندگی‌های ذهنی - نارسایی‌های کلیه
- ۵۲ تولد تا ۲ سالگی (طفولیت) ۲ تا ۶ سالگی (کودکی اول) ۷ تا ۱۱ سالگی (کودکی دوم) ۱۲ تا ۱۷ سالگی (نوجوانی) سن و تغییرات جسمانی و شناختی و اجتماعی مرتبط با تقسیم‌بندی می‌باشند.
- ۵۳ - وجود محرکات کلامی محیطی غنی در خانواده پرجمعیت ایجاد می‌کند.
- عوامل محیطی
- ۵۴ به ترتیب محیطی - زیستی - زیستی - محیطی - محیطی
- ۵۵ ۴ سالگی - برای یادگیری دوچرخه‌سواری هم نیاز به رشد جسمانی، شناختی و اجتماعی دارد و هم تجربه و تمرین و یادگیری
- ۵۶ پاسخ به عهده دانش‌آموز
- ۵۷ جلوه‌های چهره‌ای، حالت‌های اندام و حرکت‌های بیانگر، و آهنگ صدا همراه با خشم، لذت، شادی، غم، ترس و هیجان‌های دیگر تغییر می‌کنند.
- ۵۸ زیرا این امر توسط مجموعه بسیار محکمی که آفریدگار مهربان آفریده است انجام می‌گیرد.
برای پیشگیری از تصادف مجهز کردن تمامی جاده‌های کشور به دوربین‌های ثبت تخلف و جریمه نمودن افراد متخلف را پیشنهاد می‌دهیم.

۵۹ دکتر عادل آذر و دکتر محمدعلی بشارت به عنوان پرتولیدترین محققان علوم انسانی کشور معرفی شدند.

۶۰ تصمیم سپیده - زیرا به باطن لباس اهمیت داده است. پردازش سپیده مفهومی است.

۶۱ استدلال، قضاوت، حل مسئله، تصمیم‌گیری
خیر - زیرا ممکن است از هیچ‌یک از مراحل بالا بهره نبرد.

۶۲ (۱) مستقیم (۲) غیرمستقیم (۳) مستقیم (۴) غیرمستقیم

۶۳ مسئله: چگونگی پدید آمدن آموزش فنی - حرفه‌ای در ایران؟
فرضیه: گسترش علم و صنعت موجب رواج سرمایه‌داری شد.

۶۴ شیوه خردگرایانه

۶۵ زیرا موضوعی که توصیف و تبیین روشن‌تری داشته باشد، آسان‌تر است.

۶۶ جمله ۱ توصیف است - زیرا حافظه را وصف نموده است.
جمله ۲ تبیین است - زیرا یک موضوع را بررسی کرده است.

۶۷ نظریه عبارت است از الگو و قانون مؤثر در تجرید، تلخیص، ترکیب، تلفیق، طبقه‌بندی و تحلیل اطلاعات پژوهشی برای تکوین رشته‌های علمی یا حل مشکل معینی و یا نظریه حرف یک دسته قوانین یا روابط علت و معلولی است. فرضیه حدس بخردانه‌ای درباره رابطه دو یا چند متغیر است. قانون علمی یک اصل نظری است که از واقعیت‌های خاصی استنتاج شده و قابل اعمال به گروهی معین یا طبقه‌ای از پدیده‌ها است، که به وسیله گزاره‌ای که مبین رابطه علیت ما بین دو پدیده است، بیان می‌شود. مسئله بروز و بیان یک مشکل است.

با این وجود برای بررسی یک موضوع باید از هر یک از این مراحل عبور کرد.

۶۸ (۱) وارد شدن پرنده در خانه‌ای، نشانه‌ی مرگ است.

(۲) اگر کسی شیئی را که تصویرش در آن است مخدوش کند، هفت سال بدبختی می‌آورد.

(۳) بعضی از دریاوردان اعتقاد دارند که خال کوبی کردن بدن، آن‌ها را در برابر خطرهای دریا حفظ می‌کند.

(۴) اگر زنبور در خانه‌ای وارد شد، به این معنی است که به زودی مهمان برای آن خانه می‌آید.

۶۹ خیر - روان‌شناسی علمی گسترده‌تر از آن است که فکرش را می‌کنیم و فرد روان‌شناس باید مردمی و دارای روابط عمومی خوبی باشد و بتواند با دیگران به بهترین وجه ممکن ارتباط و تعامل برقرار کند.

۷۰ (۱) یک روان‌شناس چگونه با کودکان استثنایی رفتار می‌کند؟

(۲) چگونه روان‌شناسی بر زندگی ما تأثیر می‌گذارد؟

(۳) روان‌شناسان چگونه مغز را تسکین می‌بخشند؟